

SPOMENIK ŽRTVAM KOMUNIZMA TUDI V ROBU

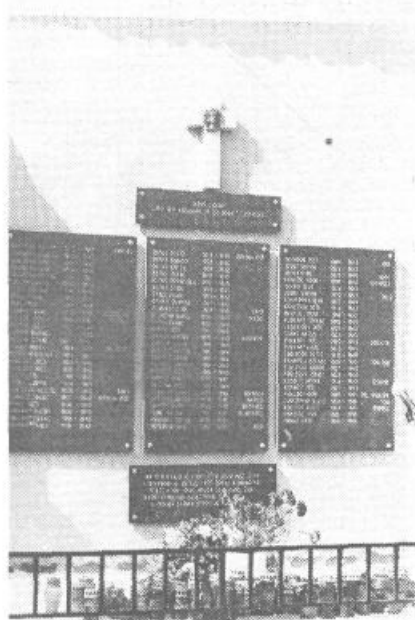
Veliko grobov ne bo nikoli odkritih

Pred cerkvijo Rojstva matere božje v Robu so s posebno versko slovesnostjo blagoslovili spomenik številnim žrtvam komunizma z robarskega območja. Na spominski plošči se je znašlo kar 77 imen žrtev iz trindvajsetih vasi in zaselkov, ki so bile pobite v letih 1941-45. Večina teh žrtev je bila, kot so povedale še žive priče, pobitih na domovih in ne v boju.

O pomenu spominskega obeležja je obširneje spregovoril **Jože Rigler**, predstavnik Nove slovenske zaveze, ki je gmotno tudi podprla postavitev spomenika. Kot je dejal Rigler, gre tu za žrtve, ki so bile vse doslej zamaščane in o katerih se ni smelo govoriti, če pa se je že govorilo, se je govorilo slabo, kot o narodnih izdajalcih. Večina je bilo pobitih, brez ugotavljanja njihove krivde ali odgovornosti, ne da bi bili obtoženi ali obsojeni. Danes – po petdesetih letih – imajo zato toliko večjo pravico do dostojnega krščanskega pogreba, je dejal Jože Rigler.

Govornik je opisal nosilce komunistične revolucije med drugo svetovno vojno kot manjšino v tedanjem slovenskem političnem prostoru, ki je vstajal proti okupatorju izkoristila le kot izgovor za prevzem oblasti. To je bila politična revolucija po sovjetskem vzoru, zato pri večini ljudi tudi ni dobila podpore. »Borba proti okupatorju je bila za OF v drugem planu,« je brez ovinkov dejal Jože Rigler. Po njegovem je bilo domobranstvo zgolj samozasčitni ukrep ljudi, da so se obvarovali komunističnega nasilja. Spomnil pa je, da je ljudska stranka že leta 1942 organizirala polvojaško slovensko legijo, ki se je pripravljala za boj proti okupatorju. Vsekakor bo treba napisati novo zgodovino, ki ne bo več enostranska, je menil Jože Rigler. Obžaloval je, da nasprotna stran še vedno ne prizna svojih napak, nato pa pribil: »Pot do sprave bo vsekakor še dolga in naporna.«

Slovesnost ob blagoslovitvi spomenika so dopolnili tudi s pesmimi moškega pevkega zbora KUD Pri-

mož Trubar iz Velikih Lašč in z recitacijami rodoljubnih pesmi.

B. VRHOVEC

Krajani so aktivno sodelovali pri urejanju svoje ceste

Asfaltni trak Klanjec–Zalog–Drglarja

V torek, 8. junija, so se v Zalogu (v KS Škofljica) zbrali vaščani in z njimi mnogi gostje, ki še pred letom dni niso upali na glas sanjati o cesti, ki je ta dan postala zanje resničnost. Predsednik gradbenega odbora **Zvone Pelko** je ob tej priložnosti zbranim tudi spregovoril: »Potrdil se je naravni zakon, sprostita se je energija, ki se je leta in leta kopičila v nas samih in okolici in to leto so zvezde kljub neugodnemu času nakazale kombinacijo udejanjanja. S cesto je Zalog in svet okoli njega pridobil vsestransko vrednost. Poleg udobne vožnje, ki je že sama po sebi odraz razvosti kraja, pomeni urejeno cestišče tudi temelj urejanja dvorišč in okolice. Nekaj se je v preteklih tednih mimogrede že uredilo, mnogo pa bo potrebno še narediti, kar velja predvsem za ukrotenje razdiralnih voda ob nalivih. Sanirano je bilo veliko smetišče v jarku ob poti in s tem še ena črna točka. Organiziran odvoz smeti se prične v naslednjih dneh. Položen je električni kabel za bodočo javno razsvetljavo. Izpričana je bila vaška solidarnost z zaselkom Drglarja, tako kot pri napeljavi vode in telefona. Po brigadirsko lahko rečemo, da smo gradili cesto in cesti je gradila nas. Problemi so nas zbližali, zahtevali so sodelovanje in trezen dogovor. Te odnose je potrebno

spraviti v bodoče še na višjo raven, zato pozivam vse prisotne, da to razumejo, ker le-to vodi v bogatejšo kulturno življenje.«

Ob zahvali vsem, ki so pomagali in sodelovali pri tej gradnji, so se zahvalili Egonu Breitenbergerju – članu občinskega IS, Pavletu Klavsu iz Mestnega sekretariata za komunalo, izvajalcem Cestnemu podjetju Ljubljana, predsedniku KS Škofljica gospodu Jurkoviču, župniku gospodu Petru Kvaterniku, predsedniku nadzornega odbora gospodu Zdenku Koprivi in seveda vsem članom gradbenega odbora, ki so se izkazali z nesebičnim delom in materialnimi prispevki. Ob koračnici dobropoljske godbe je nato najstarejša vaščanka – devetdesetletna **Pirčeva mama** – prerezala simboličen trak in cesti je resničnost postala. V središču vasi bodo zasadili skupno vaško lipo, ki jih bo s srčno obliko listov opozarjala na medsebojno ljubezen. In ko bo zrasla, če jo bodo pridno zalivali, bodo v njeni senci pripovedovali vnukom tisto dolgo zgodbo, kako so se nekoč blatni kolovozi spremenili v cesto. Mogoče pa ob tem še zgodbo, kako so Zalog spremenili v Zali log!

In po stari slovenski navadi so družno proslavili svoj cestni uspeh do poznih ur.

10. JULJA

Srečanje krajanov KS Krim

KS Krim in pripravljalni odbor za organizacijo Srečanja krajanov vabita vse krajanje in občane, da se udeležijo družabnega srečanja, ki bo v soboto, 10. julija s pričetkom ob 18. uri na ploščadi rokometnega kluba Krim. Ob dobri glasbi, solidni postrežbi, bo srečelov in še kaj!

Vabljeni!

PRIPRAVLJALNI ODBOR

Nadaljevanje gradnje kanalizacije

Horjulčani bodo prispevali za kanalizacijo

Te dni smo ponovno pričeli z nadaljnjo izgradnjo kanalizacije v Horjulu, s katero so pričeli že okoli leta 1976. Letos jo bodo uredili od Rašice pa tja do Iskre. Seveda tudi tokrat ne bo šlo brez samopriskevka krajanov. Ističasno zamenjujemo dotrajane vodovodne cevi z novimi plastičnimi, ki imajo precej daljšo uporabno dobo kot salomitne.

Uspela vaja zveze častnikov

V soboto, 12. junija, je občinska organizacija Zveze častnikov organizirala v okviru svojega rednega programa usposabljanja redno letno vajo na območju strelišča ob Dolenjski cesti in Golovca vse do južnega dela Rudnika. Častniki so se vaje udeležili v zelo lepem številu, v organizacijskem in strokovnem delu pa je bila vaja brezhibno izpeljana. Po ogledu tehničnega zbora in instruktazi so se častniki pomerili v streljanju s pištolo M-57 kalibra 7,62, nato pa so opravili še kondicijski pohod preko Golovca v dolžini 9 kilometrov in reševali taktične naloge.

Zahvala velja številnemu osebju pri sami organizaciji in izvedbi vaje, občinskemu sekretariatu za obrambo, še posebej na Pokrajinskemu štabu TO Ljubljana za materialno, tehnično in strokovno pomoč.

PREDSTAVLJAMO VAM NAŠ KRAJ:

31. maja 1913 so bile Velikolaščanom podeljene trške pravice. Laščan, minister in pripovednik Ivan Pucelj je ob tem dogodku naročil pri kiparju Svetoslavu Peruzziu grb Velikih Lašč, ki ga sestavlja slovenska trobojnica nad katero se dviga srebrni Pegaz. Velike Lašče in okolica so bile že zgoraj poseljene, že v rimskih časih je skozi kraj potekala važna trgovska tovarna pot. V letih med 1136 in 1145 je Velikolaško posest prevzelo stiško samostansko gospodarstvo. Stiškim menihom gre velika zasluga za nadaljnji razvoj naših krajev.

Ljudje so se ukvarjali s poljedelstvom, tovarništvom, krošnjarstvom in »zdomarstvom«. Ker so ne-nehno potovali iz kraja v kraj, iz dežele v deželo in ker je njihovo delo terjalo spretnosti v jezikovnem izražanju, so izoblikovali govorico z bogatim jezikov-

Poročilo o izgradnji kabelskega sistema v občini Ljubljana Vič-Rudnik

Kot smo Vas obvestili v prejšnji številki Naše komunice, je po mikrovalovni zvezi signal Ljubljanskega kabla s 24 televizijskimi in 12 radijskimi kanali že prišel v našo občino. Sprejemno postajo za mikrovalovne zveze so postavili na stolpu ELES na Hajdrihovi ulici.

Stanovniki vseh blokov v Trnovem (razen enega) so se odločili za priključek na Ljubljanski kabel. Večina stanovalcev je bila priključena v mesecu maju, preostali pa v začetku meseca junija 1993.

Po planu izgradnje kabelskega omrežja, ki smo ga predstavili v Naši komunici 8. septembra 1992, bo kablško omrežje zgrajeno na celotnem območju krajevnih skupnosti **Milan Česnik in Malči Belič**. V teh krajevnih skupnostih se je za priključek odločilo več kot 900 družin. V juniju bo zgrajen primarni kablski razvod (po poštni kanalizaciji) naročniki v obeh krajevnih skupnostih pa bodo priključeni na ljubljanski kablski sistem v juliju 1993.

Stanovniki v Murglah, ki so si že leta 1990 zgradili kablski sistem, sicer samo s 13 televizijskimi programi, bodo vključeni v ljubljanski kablski sistem v juniju 1993 in si tako zagotovili poleg ostalih tudi sprejem avstrijskih televizijskih programov.

Tako bo do poletja 1993 skoraj 3.000 družin v naši občini priključeno na signal Ljubljanskega kabla. Poleg dvanajstih radijskih bodo imeli pestro izbiro televizijskih programov: Slovenija 1, Slovenija 2, Kanal A, Koper/Capodistria, TV Beograd, Avstrija 1, Avstrija 2, Cable News Network, Children's Channel, DSF, Eurosport, Filmnet/Night Club, Hrvatska 1, Movie Channel, Music Television, Pro 7, RAI UNO, RAI DUE, RTL Plus, SAT 1, 3 SAT, Sky Movies, Sky News, Sky One/TV Asia, Super Channel in TV 5.

Poleg tega oddaja v ljubljanskem kablskem sistemu posebni informativni televizijski kanal, na katerem predvajajo obvestila, prikazujejo satelitsko vremensko sliko in začnajo z oddajami bodočega ljubljanskega mestnega kablskega kanala.

Na demonstracijskem kanalu predstavljajo gledalcem ostale satelitske programe, ki jih postopno – skladno z željami gledalcev – uvrščajo v programsko ponudbo.

Cenik priključka na Ljubljanski kabel je enak v vseh štirih ljubljanskih občinah, kjer je omrežje Ljubljanskega kabla že zgrajeno. Cene skupnega priključka (če se vsi stanovalci stopnišča odločijo za priključek) so naslednje:

200 DEM – če je v stopnišču vsaj 10 stanovanj
160 DEM – če je v stopnišču vsaj 20 stanovanj
150 DEM – če je v stopnišču vsaj 40 stanovanj
140 DEM – če je v stopnišču vsaj 60 stanovanj

Cene individualnega priključka pa znašajo:

240 DEM v objektu, kjer je v enem stopnišču več kot 19 naročnikov
280 DEM v objektu, kjer je v enem stopnišču od 10 do 19 naročnikov
340 DEM v objektu, kjer je v enem stopnišču od pet do devet naročnikov
400 DEM v objektu, kjer so na eni hišni številki trije ali štiri naročniki
480 DEM v objektu, kjer sta na eni hišni številki dva naročnika
600 DEM v objektu, kjer je na eni hišni številki en sam naročnik

Ljubljanski kabel bo z izgradnjo kablanskega omrežja nadaljeval v letih 1993 in 1994 in ponudil kablski priključek vsem občanom v krajevnih skupnostih Trnovo, Kolezija, Stane Sever, Rožna dolina in Vič. Če Vas zanimajo podrobnosti o načinu in rokih izgradnje ter cenah, Vas vabimo v pisarno v 2. nadstropju občinske skupščine, kjer imajo vsako sredo od 14^h do 17^h uradne ure. V tem času jih lahko pokličete po telefonu na številko 151-300/29. Snežana, Peter in Rok bodo radi odgovorili na vsa Vaša vprašanja. Vljudno vabljeni!

DO 15. JULJA

Odločbe o dohodnini

Velika večina občanov bo prejela odločbe o dohodnini za leto 1992 najkasneje do 15. julija. Svojo obveznost bodo tako morali poravnati v roku meseca dni od prejema odločbe. Manjše številke zavezancev za dohodnino pa bo prejelo odločbe po dopustih, to bodo predvsem občani, katerih davčne napovedi je potrebno temeljiteje obdelati.

Uprava za javne prihodke obvešča, da se s 1. julijem ukine blagajna na občinski izpostavi in občani lahko poravnajo svoje obveznosti na PTT, SDK in bankah.

Spomin na prijatelja

Z veseljem šel je v Krimski svet sekačem dal je lep pogled se vozil radostno nasmejan domov se vrnil truden in zaspan.

Njegova kri je bila šibka točka le trije piki so bili usodni poslovil se je vrh planin a tu ostal je le spomin

Ko znale govoriti bi korenine ko je truplo vzdihajoče mimo šlo kako trpel je zadnje muke slovo vzel in šel med umirajoče.

Tu grob je zanj blaginja ki nanj se grenka solza zbira cvetje krasi njegov dom bim bam, bim bam bim bom.

Le kadar se rakiška draga prebudi se burno bje prek dolin prinaša skromnemu gozdarju hladen mu pozdrav s planin.

Tragedija in presenečenje

Lepega majskega dne se peljem na Rakitno. Zelo rad nabiram gobe. To so druge po vrsti, ki rastejo spomladi in to so mavrahi. Našel sem jih že dvanajst. Preselil sem se na drugi kraj. Toda tu je bilo zame veliko presenečenje. Zagledam pod smreko črno ploščo, kjer piše: »Tukaj je umrl Jože Nagode«. Sam s seboj se pogovarjam, saj sem še vedno živ. Pišem se namreč tudi Jože Nagode. Po nadaljnjem branju sem ugotovil, da je to moj daljni sorodnik, prijatelj še iz lovskih dni.

Zaposlen je bil kot gozdar pri nakladanju hlodovine, ki so jo vozili v dolino. Bil je zelo alergičen na pik os. Stalno je moral imeti pri sebi tablete, da si ob piku sam reši življenje. Pred dobrim letom dni pa je bilo predaleč za prvo pomoč, bil pa je tudi brez tablet. Konec je bil tragičen in usoden. To naključno »srečanje« v gozdu me je ob spominu na soimenjaka navdihnilo, da sem mu v spomin napisal priloženo pesem. Pa še to! Po gozdovih je veliko os, divjih čebel, klopov in še vedno grozijo stekle lisice. Obrnite se še vi na zdravnike, podučili vas bodo ali pa vas napotili na pregled za alergijo. To trpko izkušnjo sem napisal družini, prijateljem in znancem v opomin!

JOŽE NAGODE
Kamnik pod Krimom

Več vode moramo zadržati

Vam je všeč jezero pri Podpeči? Pa ono na Rakitni? Pa jezera v dolini Drage? Bi imeli taka lična jezera in jezera tudi v neposredni bližini vaše kmetije, vašega kraja, vašega novega naselja? Bi! To pomeni, da ste pripravljeni pomagati pri ureditvi zadrževalnikov, s katerimi bi tudi v naši še močno kmetijski občini pomagali zmanjšati vpliv premajhne količine padavin ali celo suše na rast kmetijskih pridelkov, koruze in žit ter travinja.

»Misel zadržati vodo čim dlje v lastni deželi, kot življenjsko osnovo za ljudi, živali in rastline, ni nova. Le na ta način se da voda, ki predstavlja dobrino, katere se sama ne razmnožuje, obdržati kot rezervo za obdobja pomanjkanja,« je napisal dipl. inž. Mitja Starec iz Vodnogospodarskega inštituta s Hajdrihove 28 v Ljubljani. V nalogi ZAKAJ VISOKOVODNI ZADRŽEVALNIKI, ki je prvi korak k oživiljanju prepotrebne zamisli o uvajanju teh večplastno koristnih vodnogospodarskih objektov v našo okolico, je avtor med drugim opozoril, da smo tudi pri nas z naraščajočimi posegi človeka v naravo, kot so komasacije, razširitev naselij in prometnih površin, dosegli hitrejši odtok padavin. Zaradi tega se je povečal volumen visokovodnega vala ter povečala konica odtoka. V ZR Nemčiji je bilo npr. 1965. leta 9 odstotkov celotne površine države umetno neopustne, leta 1990 pa 12,5%. Za Slovenijo takih podatkov nimamo, zadošča pa izračun, da povečanje neopustnih površin (asfalt, drugi tlaki, pozidava) za 1 odstotek ozemlja Slovenije, pomeni za skoraj 300 milijonov kubičnih metrov večji odliv vode iz naše domovine.

»Ker se zavedamo problematike hitrega in povečanega odtoka ter urbanih površin, avtocest in železnic, iščemo rešitve v zadrževanju vode v zadrževalnikih. Ker so te vodne količine mnogokrat zaradi izpostavljenosti površin onesnažene, bi lahko prevzeli zadrževalniki še vlogo usedalnikov, oziroma mest, kjer je možno izvesti dodatno čiščenje, predno se voda odvede v vodotok ali ponikalnico,« je spomnil sogovornik in pridal, da se tudi pri nas vse pogostje postavljata pred vodnogospodarske strokovnjake vprašanje ali naj uveljavijo »ZAŠČITO VODE PRED ČLOVE-«

Suša in vodooskrba!

Do resnega pomanjkanja pitne vode je na območju naše občine prišlo že v zimskem obdobju. Tako so od januarja do marca prepeljali do posameznih gospodinjstev odnosno do zajetij lokalnih vodovodov na Dobrovi, Golem-Zapotoku, Pijavi gorici, Igu, Polhovem Gradcu, Podpeči in Preserju, Črnemu vrhu, Turjaku in Želimljah kar 2.233 kubičnih metrov vode. Polovico te količine so prepeljali na območje KS Pijava gorica.

V mesecu marcu in delno tudi v aprilu pa so dobrih sto kubičnih metrov vode prepeljali v zaselke Sarsko (KS Ig), Smrjene, Gradišče (KS Pijava gorica).

Zdi se, da je sušno obdobje spet tu, in v nekatere predele, ki so deficitarni z vodooskrbo, vodo zopet vozijo. Sistem pomoči z vodooskrbo v sušnem obdobju je na območju naše občine že kar utečen, saj redno skrbi temu posvečajo tako občinski štab za civilno zaščito, gasilska društva in krajevne skupnosti ob sodelovanju z Vodovodom-Kanalizacija. Tako kot je v navadi, bodo v primeru suše najprej »oskrbeli« suhe zbiralnike, nato kmetije. Vsekakor pa je ob tem na mestu tudi nasvet vsem, ki z vodo nimajo pretirane skrbi, da privijejo svoje pipe v smislu racionalne porabe predvsem, ko gre za npr. oskrbo teniških igrišč, pranje avtomobilov...

KOM« in s tem zagotovitev zadostnih vodnih količin ali naj nadaljujejo z zaščito človeka in njegovega življenjskega okolja pred vodnim nasiljem. Vemo, da enoznačnega odgovora na ti vprašanja ni, a v sosednji avstrijski Štajerski so odredili VARSTVO VODE PRED ČLOVEKOM. To pa tudi pomeni, da je potrebno vodni v naravni obliki ali pa z gradnjo umetnih visokovodnih zadrževalnikov dati možnost, da dlje časa ostane pri nas in nam služi tudi v času premajhnih padavin. In, če se vrnejo na začetek zapisa. Visokovodnih zadrževalnikov je lahko več vrst in izvedb. Pri akumulacijah s stalno ojezeritvijo so akumulirane vode v bistvu podobne vodam ribnikov, ki so prej prevladali v naravni in kulturni krajini. Na koliko načinov in za kakšne potrebe je mogoče koristiti njihovo vodo, pa prihodnjč.

STANISLAV JESENOVEC

Zapornice ovirajo osuševanje!

Najprej je treba ugotoviti, koga ogrožajo poplave? Že bežen pogled na zemljevid pove, da smo nekaj naselij z območja nekdanje mestne občine ljubljanske, pa niti ne vseh enako, pa še tistih nekaj kmetov, od Lip do Havptmanc, se je preusmerilo na živinorejo in opustilo žitorejo, zato povsod planta kupivni kruh. Vsi drugi kmetje, okrog in okrog Barja, pa imajo dovolj trdinske zemlje in jim je barjanska samo za dopolnilo, zato jih poplave nič ne ogrožajo. Načrtovani zbiralniki in zadrževalniki voda pa pomenijo urejanje hudo-urnikov in niso predmet osuševanja.

Zaturnce na Iblanci (po krakovsko) so pravo nasprotje osuševalnim naporom in so bile zgrajene iz čisto drugačnih razlogov, pred vsem in zlasti, ker je lepši pogled na polno strugo kot na prazno korito, iz katerega bi neprijetno zavdarjalo. Drugi razlog za omejevanje pretoka je izgovor, da bi se posedali bregovi Ljubljance, kar pa bi se dalo preprečiti z oploti in koli, zabiti ob robu struge,

od Vrhnike do Ljubljane. Svoje mnenje imajo tudi ribiči in lovci, kar, vse skupaj vzeto, otežuje izpolnitev osnovne zamisli, čim hitrejši odtok vode.

Je pa neukrotljivi močvirski zmaj, po starem pozor, obvaroval Barje pred potujčenjem. Po prvotnem načrtu naj bi na osušenem ozemlju osnovali celih 17 vasi, pod Lovrencem pri Jezeru pa pravo, pravcato mesto, še nedoločene imena. Naselence bi nabirali po vsej tedanji državi, bržčas bi bili v večini, Nemci in, hentana reč, po drugi svetovni vojni bi, skoraj gotovo, v znak bartstva in enotnosti, naselili v izpraznjene vasi prebivalce opustošene Like, Korduna, Banije in tako bi imeli pred vrati Ljubljane srbsko krajino z vsemi posledicami. Se je pa nekaj tega očitno uresničilo. Okrog slovenske prestolnice je nastal venec črnih gradenj vsiljivih tujerodcev, pa ni bilo nobenega viharja zaradi tega, pri Malem Vrhku pa tak halo, da le kaj. Dvojni vatel, ka-li? S. M.

PREJELI SMO PISMO

Resnica o cestarih iz Vnanjih Goric

Krajani Vnanjih Goric - Nova pot živimo v dokaj neprimernem okolju. Naj navedem nekaj stvari:

1. Kot omenja novinar je »vaška cesta« edina povezava vzhod-zahod s primorske strani proti Dolenjski. Ob zaprtju Tržaške ceste - Brezovica (med našo vojno - ves tovrni promet, vključno s TO in avtobusnim prometom), ali pa vsaka zapora ceste od Brezovice proti Podpeči (sanacija železniškega prehoda Vnanje Gorice) poteka ves promet Borovnice, Rakitne, Podpeč skozi Vnanje Gorice po Novi poti proti Ljubljani. Tudi sicer se po Novi poti odvija dokaj gost promet; celo do 20 tovrnjakov, med njimi tudi vlažilci ter vsa mehanizacija posestva Ljubljanskih mlekar, da osebnih vozil niti ne omenjamo. Ves dan se valijo oblaki prahu.

Ob Novi poti stoji tudi vrtec. Vzgojiteljice ne morejo niti otrok peljati na sprehod, ne da bi vdihavali onesnažen zrak, pa toliko se govori o zdravem in čistem okolju, pri nas pa se otroci dušijo v prahu in to samo zaradi 400 metrov asfaltne prevleke.

2. Oškodovani smo tudi glede pitne vode. Voda je oporečna in ni za pitje. V vrtcu jo morajo prekuhavati. Cena za 1 kubični meter pa je najvišja, kot dobra pitna voda v Ljubljani.

3. Kanalizacije nimamo (plačani so vsi komunalni prispevki pred začetkom gradnje stavb). Obljubljajo nam jo že več let - češ, takoj, ko bo kanalizacija, boste dobili še asfaltno prevleko. Vsi pa vemo, da denarja ni in ga ne bo za kanalizacijo in tako nam mečejo pesek v oči z obljubami že najmanj 15 let.

Tako nam je 1. junija letos priklopilo, ter smo okoli 19. ure začeli vsak pred svojo hišo kopati jarko čez »vaško cesto«. Med kopanjem se je krajan Gorazd P. večkrat peljal z avtom mimo ter nam grozil, da bo sedaj še bolj divjal ter nam razlil cesto z naglim spjeljevanjem. Mi smo se mu smejali - češ, saj boš uničeval svoj avto. Cestišče smo pred mrakom tudi označili s cestno prometnimi znaki.

Po vsem tem smo se začeli pogovarjati kako bi prišli do asfalta s soudeležbo krajanov.

Okoli 22. ure je omenjeni Gorazd P. pripeljal iz smeri Zadrževalnega doma, pri vsakem jarku ustavil avto ter nato silovito spjeljal in za sabo pušal oblak prahu. Tako je ponavljal do naše skupine (cca 200 metrov), ustavil avto, odprl vrata ter začel izzivati. Darko K. je skočil do avtomobila in ga prijel za obleko ter ga stresel in zavpil na njega kaj počenja, saj tudi on živi ob Novi poti.

Po tem incidentu smo se čez pol ure hoteli raziti, nakar je pripeljala policijska patrulja s kombijem. Policaj nas je vprašal kaj je, zakaj smo zbrani? Odgovorili smo, da se dogovarjamo, kako bi prišli do asfalta. Zaželel nam je srečno in lahko noč ter odpeljal naprej. Nato smo se razšli vsak na svoj dom.

Mislamo, da smo bili upravičeni, da smo preprečili divjanje nekaterih naših, pa tudi tujih voznikov po naši Novi poti, ob kateri stoji strnjeno naselje v dolžini 400 metrov. Smo pa tudi »cestariji«, saj smo do sedaj vsa leta sami krpali luknje, razen 2 krat letno Cestno komunalno podjetje.

Pa še to: tretjina ceste teče po naših parcelah in se iz leta v leto širi.

V pojasnilo bralcem: Nova pot se nahaja dobrih 5 kilometrov linije od občinske stavbe na Viču - tako rekoč bogu za hrbtom.

Radi bi omenili še to, da se odbor KS za naša mnenja in prošnje ne zmeni, kot da Nove poti sploh ni v Vnanjih Goricah. Na zadnji sešestanec odbora smo se povabili sami, a se za nas niso zanimali. Pustili so nas čakati do 23.15 potem so se vsi člani odbora razbežali.

Ostali so samo predsednik, ki je priznal, da s kanalizacijo verjetno ne bo nič in končno podpisal zapisnik, s katerim nam obljublja asfaltiranje ceste. Pobežli člani odbora pa sedaj trdijo, da smo ga prisilili v podpis zapisnika.

VELIKE LAŠČE

80 let trških pravic

nim zakladom in slogovnimi posebnostmi. Tu je nastala govornica, ki je osnova osrednje dolenskega narečja. Vsek kulturno omikan narod ima v literaturi vsaj enega človeka s katerim se rad ponaša. Naša ožja Velikolaška domovina je bila na področju kulture še bogatejša obdarovana; tu je tekla zibelka kar trem slovenskim literarnim velikanom - Primožu Trubarju, Josipu Stritarju in Franu Levstiku. Torej ni čudno, da so to tla klasične slovenske književnosti.

Poleg velike literarne trojice je velika naša bera kulturnih delavcev, ki so s svojim delom na področju literature, glasbe ali drugim strokovnim delom mnogo prispevali k naši in slovenski bogati kulturni dediščini in svetovljanstvu našega kraja.

Najprej gre omeniti našega rojaka Jožeta Javorška, kritika, pripovednika, dramatika, in esejista. Kmalu mu bomo krajani v zahvalo za njegovo delo postavili kip in uredili spominsko sobo.

V naših krajih so se rodili ali prebivali še: satirik Janko Gruden (1861-1888), ki s svojimi satirami biča znamenite osebnosti; vnet zbiralec narodnih izrazov in pesmi ter pedagoški pisatelj Fortunat Lužar (1870-1939); Janez Modic (1846) čebelar in sadjar; glasbenik in skladatelj Josip Paučič (1870-1949); jezikoslovec in strokovni pisatelj Štefan Podboj (1881-1914); Ivan Pucelj (1877-1945) politik in pripovednik; Andrej Skulj (1880-1956) šolnik, sadjar in vrtnar; Janez Stritar (1818-1882) nabožni pisec; Alojz Zalokar (1887-1944) zdravnik, medicinski pisatelj in publicist; Franc Jontez kipar in podobar; Justina Jagodič učiteljica, vneta zapisovalka zgodovi-

ne naših krajev; Franc Modic ljudski fotograf in glasbenik. Bogati kulturni ber naših krajev pa še vendo prispevata s svojim umetniškim ustvarjanjem domačina, pesnica Marija Gorše in slavist, publicist Janez Debeljak, za bogat kulturni utrip pa skrbi KUD Primož Trubar.

Prav je, da smo se na pobudo KUD Primož Trubar krajani na zadnjem zasedanju skupščine KS Velike Lašče soglasno odločili, da bo odslej naš krajevni praznik 8. junij, rojstni dan Primoža Trubarja. V ta namen so naši planinci, kulturni ustvarjalci in gozdarji lepo uredili kulturno pešpot Levstik-Stritar-Trubar. Letos ob prvem praznovanju krajevnega praznika je bila dana v namen in v turistično ponudbo našega kraja.

Zahvala

Planinsko društvo Velike Lašče se zahvaljuje vsem, ki so z delom ali denarnimi sredstvi omogočili izvedbo pohoda po velikolaški kulturni poti Levstik-Stritar-Trubar. Posebno se zahvaljujemo: Tonetu Zagarju, Lenki Gruden, Ljubljanskim mlekararn-sirarni Velike Lašče, KZ Velike Lašče, Gostilni »Pri Kuklju« Velike Lašče, Bistroju »Pri Škafarju« Velike Lašče, Pizzeriji »Pri Roku« Velike Lašče, KZ Dobrepolje.

Zahvaljujemo se tudi vsem, ki so pri pohodu kakorkoli sodelovali, tako ob poti, kot ob zaključki na Raši.

Planinsko društvo Velike Lašče

Pri zgodovinskem pregledu sem se skliceval na podatke iz dela Popotovanje k Levstiku, profesorja Janeza Debeljaka.

Manfred Deterding

Udeleženci pohoda po kulturni poti na dan 6. junija

Pestro domače, medkrajevno in mednarodno življenje

Gasilci sosednjih društev smo se zbrali že na tretjem Florjanovem srečanju, ki je bilo letos v Dragomerju, torej na srečanju z domačini in gasilci iz dveh občin. Na Brezovici pa so gasilci spet pripravili društveno srečanje in tekmovalje med starejšimi in mladimi člani. Tokrat so imeli starejši več sreče. Skavti Ostrorogega jelena so nove člane potrdili kar na Sv. Ani nad Podpečjo. Zadnji majski vikend pa gostili skavte iz cele Slovenije in celo iz avstrijske Koroške.

Prvi večer so se zbrali v GD Brezovica in si ogledali »Kult alter večer« domačinskih skavtov. Naslednji dan so pa skupaj odkrivali lepote Barja in se med drugim srečevali, ob pomoči literature, tudi z našimi predniki na Planinci, v ledeni jami, Pod Skalco, na Sv. Lovrencu, pri Ljubljani, pod mostom in še kje... Vmes so lončarili, veslali, lovili, hodili...

Skavti so bili navdušeni, Korošci pa so si celo izbrali prostor za taborjenje v bližini Polhovega Gradca.

Ostrorogega jelena so obiskali tudi skavti iz Anglije. Izmenjali so si izkušnje. Z zanimanjem so si tudi ogledali Asiševo učno botanično pot in Asiševo dom ter barjanske zanimivosti. Na otroškem igrišču v Predelah pa so postavili »Veliki jambor«. FS Rožmarin je polepsala zaključek pohoda okoli Ljubljane, sodelovala na domači ohoeti in zvečer na srečanju viških folklornih skupin. Po tako »bogati« soboti se je prilegel kondicijski vikend v Portorožu, ki so nam ga omogočili in polepsali mnogi dobrotniki in se vsem lepo zahvaljujemo. Nastopili so tudi na srečanju v Beričevem na jurjevanju v Beli krajini.

Skupaj z ministranti, skavti, skupino zakoncev, FS Rožmarin, mladimi s podeželja in Brčani, pa smo izpeljali prvo srečanje družin v Predelah. Sicer pa je bil ob srečanju družin tudi blagoslov le-teh, kjer je gospod župnik Janez Kompare blagoslovil tudi otroško igrišče.

Nadaljevali smo z risanjem po tabli, petjem, iskanjem zakladov, guganjem in predvsem s pogovorom in pripravi na nova srečanja.

Zanimivo je to, da je naše srečanje sovpadalo z glavno prireditvijo ob mednarodnem letu družine, ki je bilo 5. in 6. junija v Rimu in še v šestih glavnih mestih sveta.

Vsem dobrotnikom, še posebej pa SLS, ki je krila stroške, se iskreno zahvaljujemo in vse vabim tudi v prihodnje.

DRAGO STANOVNIK